

Panteverdien på gårdsbruk varierer, og muligheten til lån med gunstige vilkår med den. Her er en traktor på veien ved Brunnudal i Ringsaker på Hedmarken.

Foto: Håkon Mosvold Larsen / NTB scanpix

Banker tør ikke gi distriktsbønder lån

Panteverdien på gårder i distriktene er så lave at banker ikke tør å gi bønder lån.

Dermed blir mange potensielt lønnsomme prosjekter ikke realisert.

områder. Dermed får prosjekter Nordmo mener har livet rett, avslag på lån. Dette er en problemstilling Landkredit tar opp i en høringuttalelse til Landbruksmeldingen.

-Vi ser at den største aktiviteten skjer i de sentrale områdene, og det blir mer og mer utfordrende for deler av norsk landbruk å fornye seg, det uroer oss, sier Nordmo.

Risikolansordning

Han foreslår å enten etablere en risikolansordning for landbruket eller en garantiorordning der staten stiller garanti for lån fra ordinære banker. Leder Lars Petter Bartnes i Norges Bondelag sier problemstillingen er relevant.

-Jeg vil gjerne diskutere forslaget fra Landkredit som et mulig tiltak for å nå målene om landbruk over hele landet. (@NTB)

-Hvis det er meningen at det skal være landbruk over hele landet, som Stortinget sier det vil ha, må det settes inn tiltak som gjør det mulig, sier styreleder Knut A. Nordmo i Landkredit, landets største bank innen landbrukslån, til Nationen.

Høringuttalelse

Bankenes risikovurdering går ut over landbruk i distriktene, som ikke har opplevd samme prisveksten som i mer sentrale

● Slik reagerer næringslivet på sammenslåing:

- Vi må holde oss unna eiendomsskatten

Lokalt næringsliv i Bjugn og Ørland er spent på om den nye kommunen vil ha eiendomsskatt på verker og bruk. De to kommunene har heller ikke lik arbeidsgiveravgift i dag.

INA MARIE HAUGEN

Onsdag ble det kjent at stortingstallet vil slå sammen Ørland og Bjugn med tvang fra 2020, til tross for at Bjugn har søkt om sammenslåing med Åfjord. Ørland og Bjugn har flere sammenslåingsforsøk bak seg uten å lykkes, men denne gang er det altså rikspolitikerne som har tatt en beslutning.

Fram til 2018

Da partene forhandlet fram en avtale i april 2016 var eiendomsskatt et av de hete temaene rundt forhandlingsbordet. Bjugn

innførte eiendomsskatt på både hus og hytter, samt verker og bruk i 2016 for å få kommunekommien på rett kjøp. Ørland har ikke innført en slik skatt.

Etter planen skal kommunens innbyggere betale eiendomsskatt fram til 2018. Det er vedtatt å holde skattesatsen på hus og hytter på fire promille, mens promillesatsen for næringsseidom er syv promille.

Avviser ikke skatten

I sammenslåingsavtalen mellom Bjugn og Ørland i april i 2016 sto

VINTERKUPPI! PÅ EN MENGDE MARKISER, SCREENS, INTERIØRGARDINER, PERSIENNER OG -20% PÅ GARASJEPORTER

06.02.-17.03.

Fasade®
PRODUKTER

SOLSKJERMING – GARASJEPORTER

BÅRD NORDFLÆRN
Din lokale salgskonsulent

Gratis befraging: **911 50 200**
Direktenr: 952 81 798

Stijle Nesset og Tor Langvold representerer næringslivet i henholdsvis Ørland og Bjugn. De håper den nye kommunen vil fjerne eiendomskatt og beholde Bjugns arbeidsgiveravgift. Her sammen med Bjugn-ordfører Ogne Undertun (Ap) og Ørland-ordfører Tom Myrvold (H) ved en annen anledning.
Foto: Skjalg Ledang

det som en forutsetning at eiendomskatten på hus og hytter skulle vekke ved opprettelsen av den nye kommunen.

Ørland-ordfører Tom Myrvold (H) var i et intervju med Fosna-Folket 13. desember i fjor tydelig på at Ørland ikke har sagt man ikke er villige til å innføre eiendomskatt på verker og bruk, nemlig næringseiendom.

- Det var kun skatt på hus og hytter vi ble enige om ikke å ha i den nye kommunen. Vi ønsket at ei felleseiendommen kunne se på konsekvensene av skatt på verker og bruk, som igjen kunne komme med sin anbefaling til det nye kommunestyret, sa Myrvold i desember.

- Rett på bunnlinja

Eiendomskatt på verker og bruk vil gi store inntekter til Bjugn kommune i forbindelse med vindkraftbygginga på Storheia, den største vindparken i porteføljen som delvis ligger i Bjugn.

Lokalt næringsliv i de to kommunene er nå spente på om den nye kommunen vil pålegge næringslivet eiendomskatt. Stijle Nesset i Ørland Næringsforum mener det i så fall vil så uheldig ut.

- Eiendomskatt vil gå rett på bunnlinja til bedriftene. Vi må

Eiendomskatt vil gå rett på bunnlinja til bedriftene

Stijle Nesset

heller bygge opp under næringslivet slik at vi fremmer vekst og trygge arbeidsplasser i den nye kommunen, mener Nesset.

- Mindre å rutte med

- Næringslivet kjenner ingen kommunale grenser, og jobber på begge sider av den, sier hun.

Hun oppfordrer politikere til å jobbe for en ny kommune der eiendomskatt ikke blir innført.

- Vi må holde oss unna eiendomskatten. Det lokale næringslivet i Ørland bidrar tungt med midler til lag og foreninger i dag, men innføring av eiendomskatt kan gi dem mindre å rutte med til denne typen formål. Det ville vært svært uheldig, sier Nesset.

Vil kvitte seg med den

Tor Langvold, leder i Bjugn Næringsforum, legger ikke skjul på at medlemsbedriftene hans gjerne skulle kvitte seg med eiendomskatt på verker og bruk.

- Den nye kommunen må av-

gjøre hvorvidt man skal ha eiendomskatt eller ikke, men næringslivet i Bjugn er klare på at dette er ei ekstravgift man gjerne skulle vært foruten. Den går rett inn på bunnlinja. Du finner neppe et sted hvor næringslivet jubler for skatt på verker og bruk, sier Langvold.

Gjeld

I 2016 genererte eiendomskatten inntekter på vel 20,4 millioner kroner for Bjugn kommune. Det har vært kjærkomme midler i den økonomiske snuoperasjonen i kommunen.

Samtidig er både Ørland og Bjugn blant de kommunene på Fosen med høyest gjeld per innbygger. Ifølge tall fra SSB hadde Bjugn en lånegjeld på 100 245 kroner per innbygger i 2015. Ørland følger hakk i hæl med 99 588 kroner i gjeld per innbygger.

Velger sats

Langvold, som er tidligere rådmann i Bjugn, utelukker derfor ikke at den nye kommunen vil ende opp med å ha eiendomskatt.

- Nei, jeg ser ikke bort fra at man må beholde den. Med det sagt kan politikere vurdere hvor høy promillesatsen skal være. Syv promille er den høyeste tillatte satsen, så der kan man

ta en vurdering, sier Langvold.

Arbeidsgiveravgift

I tillegg til eiendomskatt, er det kryptet spenning til hvor høy arbeidsgiveravgift det blir i den nye kommunen. Dette er en avgift som arbeidsgivere må betale for sine ansatte som en del av finansieringen av folketrygden. Avgiften er regionalt differensiert, og kommunene er plassert i ulike soner med tilhørende ulike satser.

Bjugn befinner seg i sone tre, som betyr at bedriftene må betale 6,4 prosent i arbeidsgiveravgift.

Dyrere i Ørland

Ørland befinner seg i sone to, som betyr at bedriftene må betale 10,6 prosent i arbeidsgiveravgift.

- Bjugn fikk lavere arbeidsgiveravgift i 2014. Satsen skal revideres på nytt i løpet av sommeren 2020, altså hvert sjette år. Innen den tid kan kommunene være slått sammen, og da får vi håpe at man kan beholde Bjugns arbeidsgiveravgift, som er over fire prosent lavere enn i Ørland, sier Langvold.

Beholder laveste sats?

- Det håper vi også, ingen stiller seg negative til mer gunstige vil-

kår, sier Nesset.

Ifølge Langvold er det vanlig praksis at sammenslåtte kommuner får beholde den laveste satsen ved en fusjon.

- Det er også en løsning at man beholder to ulike arbeidsgiveravgifter og betaler etter hvilket postnummer man har. Men det som er mest vanlig er at man beholder laveste sats. Det er det departement som bestemmer, ikke kommunene, sier Langvold.

marie.haugen@fosna-folket.no
417 60 040